

גור קורא

הקב"ה ממלא את בקשתו והוא נושע מהצרה שפקדה אותו, הוא מתעלם ממי שהאזין לו בשוועו אליו, ופדאו מן הצרה. מרן הגרש"ז אויערבך זצ"ל היה אומר שלברך בלי כוונה זה נורא ואיום, אבל לומר 'נודה לך' בברכת המזון בלי כוונה, זה הרבה יותר גרוע.

וכי איך אפשר להודות בלי לכוון? - אמר מרן זצ"ל. הרי מי שעושה כך, נחשב כמזלזל בערכו של מי שהוא מודה לו! (ולכן ראווה פעם, כפי שסיפר הבן, הגאון רבי עזריאל שליט"א, שהוא חוזר על ברכת 'נודה לך' בברכת המזון).

ראש הישיבה נעמד ליד השלט

כמו בכל דבר בעבודת השם, צריך ליוזם דרכים חדשות וליצור פטנטים שיטייעו לנו בחובת הזכירה המוטלת עלינו.

אחת הדרכים המועילות לזכירת ההודיה וחובתנו בהכרת-הטוב להשי"ת, יכולה להיעשות באמצעות הוספתם של 'תומכי זכרון'. דהיינו, שאדם שנעשה לו נס, והקב"ה הושיעו מצרה פלונית, יציב לעצמו אמצעים מסוימים שיטייעו לו בזכירה התמידית שהוא מחוייב בה.

אמצעים אלה יכולים להיות בהרבה אופנים. פעם סיפרנו על הרב גרשון קליבנסקי זצ"ל, ששמר בשקית התפילין שלו - לאחר שהשתחרר מאשפוז בבית החולים - את התגית שניתנה לו בעת האשפוז, כדי לזכור את החדש שעשה עימו השי"ת בעת השחרור מבית החולים.

ופעם נתקלתי בראש ישיבה חשוב שהגיע לבית הרופאים בעיר פלונית, נעמד ליד השלט המציין את הרופאים והמחלקות של אותו 'בית רופאים', הביט בכל שורה שהיתה כתובה בשלט, ונראה היה שהוא ממלמל פסוקים בפיו.

לא הבנתי מה מחפש כאן ראש הישיבה, וכששאלתי על כך ניסה בתחילה להתחמק. רק כשביקשתי שוב ושוב, הסביר לי כדלהלן: 'תראה מה כתוב כאן, בשלט זה; בקומה ראשונה ממוקמות המחלקות הקרדיולוגית והאמטולוגית, ומעליהן, בקומה השניה, המחלקה האונקולוגית, בה מטופלים חולי המחלה הקשה, וכו'.

'אני באתי לקרוא את השלט עם שמות המחלקות, ולהודות להשי"ת על כך שהגוף שלי פועל כתקנו, ושאניני זקוק לשום טיפול, ולשום מחלקה, אמר ראש הישיבה.

להודות על כל רגע של חיים!

הכוחות והחושים שנתן השי"ת לאדם, אינם פועלים 'באופן טבעי'. שום דבר אינו טבעי בכוחות אלה. והראיה, שיש אנשים רבים שהשי"ת לא זיכה אותם בכך, וכוחות הגוף אינם עובדים אצלם, באופן חלקי, או לפעמים הם משותקים באופן מוחלט.

אלא שהאדם אינו חש בכך! כי הרי אצלו הכל פועל כתקנו ב"ה, ועד שחלילה קורה משהו (שלא יקרה), ואחד

העצה היעוצה: פשוט לכתוב את חסדי השם

גם וותיקי רמת אלחנן אינם זוכרים מתי הגיע רבנו המרא דאתרא, הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, לשועורו בליל שבת, ועל שולחנו נערמות במהלך השיעור מאות חוברות...

זה קרה בשיעור בליל שבת פרשת 'לך-לך', כאשר הרב שליט"א ביקש לפרסם את דבר החוברת "טוב להודות לה", שהוציא לאור אחד מאברכיה של רכסים, ומטרתה לעורר על חובת ההודיה להשי"ת, והדרכים להגיע להודיה זו.

הרי ברור כשמש, אמר הגר"י זילברשטיין בדרשתו, שבדיוק כמו אבא רגיל, שכאשר בנן מודה לו על כל טובה וטובה שעשה עימו, הוא מגדיל את חסדיו וטובותיו אלו, ומגביר את תכיפותן, כך גם אצל השי"ת, העושה עמנו חסדים בכל עת ובכל שעה.

ככל שנודה לו יותר, ונוכח שאין אנו שוכחים לומר תודה על כל מה שהוא עושה למעננו, כך תגדלנה הטובות ותפקינה עוד ועוד.

אלא מאי? - אנחנו רוצים להודות. מאוד רוצים. מבינים גם שזה חשוב. אבל אנחנו ש-ו-כ-ח-ג-ם!!!

וברשי" על הפסוק (דברים), פרק כ"ו פסוק י"ג) 'לא עֲבָרְתִי מִמִּצְוֹתֶיךָ וְלֹא שָׁכַחְתִּי, כותב: 'ולא שכחתי - מלברךך על הפרשת מעשרות'.

שוכחים...

לא לשכוח לברך את השם! גם האדם המרגיל את עצמו להתחנן בוקר וערב לפני השי"ת, ולבקש מלפניו על כל דבר, 'שוכח' לפעמים את חובת ההודיה, וכאשר

משפחתי, עד שכשקראתי את כל הדברים ברצף, כמעט שלא יכולתי להאמין שכל הדברים הללו נעשו עמדי...

העצה זו היתה יעילה עד מאוד. מדי יום ויום נגרם אצלי חיוק רב בתגבור רגש הוודיה כלפי הקב"ה, עד שכיום אני מסוגל גם בלכתי ברחוב להרהר אודות חסדיו של ה'.

כאשר אתה רושם את הדברים, אינך יכול להתעלם מכל טובה וטובה שעשה איתך הקב"ה, וכך הינך יוצר מצב שבו החסדים והטובות מצטרפים לבסוף לרשימה ענקית, וכשהאדם מתבונן בכך, וקורא את הדברים, הוא רואה כיצד לא היה באפשרותו להסתדר רגע אחד מבלעדי הקב"ה.

ויש לדעת שכשהאדם מתחזק בעניינים אלו, הוא מזמין בכך על עצמו סניגוריה רבה, ואין כל ספק שזוכרת חסדי השם, תזמין עליו עוד ועוד חסדים.

אי אפשר לבקש, לפני שמודים

ובכלל, לפני שמבקשים מהש"ת על מילוי-צרכינו, יש להודות לו על מה שעשה אתנו עד היום. זאת למדנו מתוך דבריו של רבינו בחיי על הפסוק (בראשית, פרק ל"ב פסוק י') "קטנתי מכל החסדים ומכל האמת אשר עשית את עבדך", וכו', שאמר יעקב אבינו.

הדברים הובאו בדרשתו של הגר"ש קוק רבה של רחובות, שהסביר שרבינו בחיי מתקשה מדוע הקדים יעקב את המשפט הזה לפני התפילה והתחנונים שנשא לאחר מכן, "הצילני נא מיד אחי מיד עשו"? מה הקשר לכאורה בין התחנונים ובין ה"קטנתי"?

ואכן, רבינו בחיי לומד כמה דברים מפסוק זה, ומוכיח שצריך להקדים את הדברים הללו לכל תפילה. אחד מהם הוא, 'שיתבונן בריבוי חסדי השם יתברך וטובותיו עליו, וזהו שאמר דוד ע"ה (תהלים ט"ז) טובתי בל עליך. יאמר, מתבונן אני בדרכי השם יתברך שהוא אדון לכל העולם, מיטיב איתם טובות האדון על העבד לא בחיוב, רק חסד גמור, וזהו טובתי בל עליך. כלומר איננה חיוב שתהא מוטלת עליך. ואחר שיתבונן בכל זה, ישאל צרכיו.'

דהיינו, שיעקב חידש כאן שאי אפשר לו לאדם לבוא אל הקב"ה בתפילה ותחנונים, מבלי להודות לפניו על כל הטובות והחסדים שהש"ת עשה עימו עד היום הזה. 'שיתבונן בריבוי חסדי השם יתברך וטובותיו עליו! וזה תנאי בכל תפילה, במיוחד כשמדובר בתפילה על צרכיו, ועל הצלתו מכל פגעים רעים.

כל אחד מאתנו רואה את הנסים שהש"ת עושה עימו ורוצה להודות עליהם, אבל איך אומרים - 'החיים עושים את שלהם'. הזמן עובר, ויחד עימו מגיעים אירועים חדשים, ציבוריים ופרטיים, ובינתיים נשכחת חובת הוודיה מן הלב. נשכחת ופורחת. וצריך לדעת להחיות אותה. אחת הדרכים היא, כאמור, לכתוב את חסדי השם אתנו, בכל עת ובכל שעה.

החשים מתחיל 'לזייף', אין הוא מרגיש בכל ליבו את חובת הוודיה לה' על כל מה שעשה עימו, ועל הגוף הבריא והחזק שנתן לו.

כמה חבל שאדם קם בבוקר כשהוא בריא ושלם, וכל איבריו פועלים כסדרם, ואינו מרגיש עד כמה הוא צריך לקפוץ משמחה ולהודות לבוראו על כל רגע ורגע של חיים בריאים.

ניקח כדוגמה את חוש הדיבור. אדם שאין לו בעיה בנושא זה, אינו מרגיש בדרך כלל את יעילותו של הדיבור, ועד כמה חוש זה מסייע לו בעבודת השם, ובכלל.

אנחנו חושבים שכוח הדיבור פועל בצורה פשוטה, שכאשר אנחנו רוצים לדבר, פותחים את הפה ומדברים... אבל הבה נתבונן באנשים שהדיבור לקוי אצלם במידה זו או אחרת, ואי נבין שהדברים אינם כה פשוטים.

לצערנו, אנחנו מרגישים את חובת הכרת הטוב, רק כשאחד מאברי הגוף מפסיק לעבוד, חלילה. או-אז יודעים להעריך את האיברים שהש"ת נתן לנו, והפעלים יומם ולילה ללא הפסקה.

כאשר הש"ת גומל עם האדם טובות וצדקות, מפעמת באדם תשוקה גדולה להודות על כך בפה מלא, אלא שאם לא 'עובדים' על כך, תיעלם תשוקה זו ברבות הזמן, ותלך לאיבוד בסבך אירועי הזמן והתקופה.

החוברת שלפנינו, שהרב שליט"א הזכירה בדרשתו לפני תפילת נעילה, וגם בשיעורו בפרשת לך-לך, פורסת לפנינו עצה טובה כיצד לזכור את חסדי השם, והיא, על ידי כתיבה. פשוט לכתוב. החוברת, שעוצבה בצורה גראפית נאה במיוחד, מאפשרת להעלות על הדף את חסדי השם עמנו. ומאוד כדאי לאמץ את הדרך הזו של כתיבת חסדי השם.

5 עד 10 דקות

קיבלנו פעם מכתב מהידי חשוב המתגורר בקריית אתא, הכותב שלאחר שנעשו עימו נסים גלויים בכמה עניינים, קיבל על עצמו להתחזק בהוודיה לה', ולהיות מודה - ולא עובד...

חשבתי לעצמי, הוא כותב, שלא יתכן עוד להמשיך בחיים כאלו שבהם אני שוכח את הקב"ה רגע אחד לאחר שהוא עושה איתי כל כך הרבה טובות.

הרגשתי היתה שאם אמשיך בדרך-חיים שכזו, הרי לא די שהקב"ה יפסיק מלעשות איתי את הטובות והחסדים, אלא שאף בשם נבל אֶקְרָא.

כדי לחזק את הענין, עלה בליבי רעיון נפלא, והוא, להקדיש מדי ערב 5 עד 10 דקות כדי לחשוב על הטובות שהש"ת עשה איתי באותו יום, ואף להעלות את הדברים על הכתב, בקיצור נמרץ, ובראשי פרקים. וזאת על מנת שאוכל לקרוא את הרשימה גם מאחר-מחרתיים, וגם כעבור שבוע-שבועיים, ויותר.

רשימה כה גדולה...

והנה, בתוך זמן קצר התקבצה אצלי רשימה כה גדולה של נסים-ונפלאות שעשה הקב"ה עימי ועם